

I mitten lotsen Gustav Appelö (som drunknade hösten 1904 på väg i land från Högklubben) med frun. Till höger sönerna, lotsarna Oskar och Leonard. Till vänster Hjalmar Appelö. Bilden är tagen på Högklubben.

FOTO: PRIVAT

I den stora lotsstugan finns sängplatserna kvar. FOTO: ANDERS BERGVIK

Peder Sahl skulle helst se att Senatsfastigheter skänker Högklubben till Kristinestad. FOTO: ANDERS BERGVIK

Ryska staten tvångsinlöste Högklubben för

1914 tvångsinlöste ryska staten Högklubben av Leonard Appelö som för resten av sitt liv troligen grämde sig över stölden. Senatsfastigheter är i alla fall inte den moraliske ägaren, menar Skaftungbon Peder Sahl.

Familjen Appelö var en seg lotsfamilj från Skaftung där fyra generationer förde fartyg in till och ut från Kristinestad sedan medlet av 1800-talet. Då var Högklubben privatägd och hörde till hemmanet.

Leonard fick arva den fyra hektar stora ön av sin far, men 1914 utbröt oroligheter när lokala lotsar vägrade jobba för ryska staten och sade upp sig. Det löstes genom att lotsar stationerade i Svarta havet ersatte, ofrivilligt.

– De ville inte till Skaftung. De var inte bekväma med klimatet, kände inte till skärgården och möttes dessutom av en befolkning som inte var välvilligt inställda och vägrade inhysa lotsarna, säger Skaftungbon Peder Sahl som intresserat sig för lotsarnas och Högklubbens öde.

Inga dokument finns kvar

Det löstes genom att ryska staten tvångsinlöste holmen av Leonard Appelö, liksom tillandningarna av samfälligheten. De ryska lotsarna hade fått ett eget hem.

Det finns inga dokument som visar att Leonard Appelö skulle ha fått någon form av betalning. Några överlåtelsepapper har inte hittats, sanno-

Utsiktstornet på Högklubben är fortfarande öppet för allmänheten och levererar en hänförande utsikt.

FOTO: ANDERS BERGVIK

likt finns de i S:t Petersburg i något arkiv, om de inte förstörts.

Möjligen tog han heller inte emot erbjuden ersättning utan ansåg dem vara judaspengar, funderar Sahl.

– Han lär ändå ha motsatt sig överlåtelsen och gav säkert inte bort holmen frivilligt. Troligen bar han smärtan över att ha blivit av med Högklubben med sig för resten av livet. Man kan även anta att samfälligheten var missnöjd över att ha tvingats bort.

Tornet i gott skick

Lotsarna bodde på holmen och fick under den tidiga perioden meddelande om ankommande fartyg genom telegrafan när de passerade Köpenhamn.

– Lotsarna höll utkik i det tolv meter höga tornet och kunde rapportera när fartyget syntes. Därefter

tog sig lotsen ut och förde fartyget säkert i hamn. Senare blev det enklare när radiotrafiken lanserades.

Tornet byggdes kring sekelskiftet och är i dag plåtbeklätt och i gott skick, fränsett de trasiga fönsterrutorna.

– Det var säkert ett kargt leverne där lotsarna fick sin mat ur havet och ur små trädgårdsland. Men Högklubben med sin skyddade hamn låg helrätt strategiskt nära inloppet till Kristinestad vid Härkmeribåken.

– Men ryska staten stal alltså holmen och nu sitter finska staten på "snudd på stöldgods", säger Sahl.

Senatsfastigheter övertog Högklubben av Sjöfartsstyrelsen 2010 efter att stationen drogs in. Därefter har den nye ägaren försökt sälja fastigheten.

Vem är då den moraliska ägaren till holmen?

Högklubben är fyra hektar stor med flera byggnader som enligt Peder Sahl förfaller. FOTO: ANDERS BERGVIK

– Senatsfastigheter var dumma när de inte accepterade stadens bud på 100 000 euro i tiderna, för det kostar flerdubbelt bara att bara stoppa förfallet. De motiverade sin horribla prisbegäran på 400 000 med likadana objekt i södra Finland.

Kunde ha varit värre

Peder Sahl misstänker att intresset för Högklubben är skralt, med tanke på villkoren som följer. Större delen av holmen är anvisad som rekreationsområde i plan.

Det är endast södra delen på 2000 kvadratmeter där byggnader får uppföras.

– Det är alltså samma plats där de museiskyddade lotsstugorna står. Museiverket släpper garanterat inte ifrån sig stämpeln i första hand. Så vem skulle vilja köpa en holme som är allmänt rekreationsområde där den nye ägaren heller inte får riva byggnader?

Men det kunde ha varit värre.

Peder Sahl och några med honom har nyckel till den stora lotsstugan och bastun och utsiktstornet är fortfarande öppet för allmänheten.

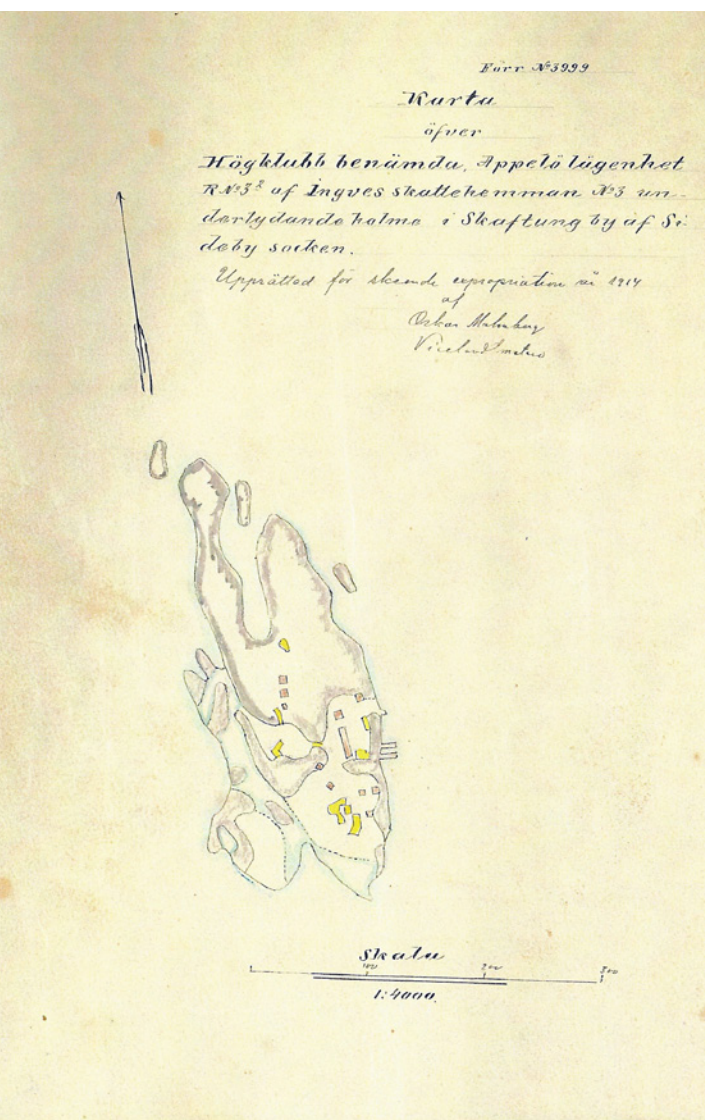
– Visst kan de byta lås, men de kan aldrig stoppa folk från att landstiga holmen. Det borde vara Senatsfastigheters skyldighet att åtminstone ta hand om området – för som det ser ut nu är det både ohållbart och skamligt.

Anders Bergvik

anders.bergvik@sydin.fi
06-7848 731

105 år sedan

Höglubben hörde i tiderna till Appellö lägenhet. FOTO: PRIVAT

Buss läckte olja

Räddningsverket fick på torsdagen larm om oljeläckage i Kristinestads centrum. Omkring fem liter tros ha läckt ur en buss när en hydraulslang gick sönder. Räddningsverket strödde ut ett oljeabsorberande medel för att suga upp oljan. JR

DIVERSE

Person sökes

till potatisupptagning i Lappfjärd i september. Tel. 0400-766580.

KUNGÖRELSER

Vård- och omsorgsnämnden i Närpes meddelar:

Töjby, Pörtom och Övermark hälsostation ändrar telefontid och telefonnummer.

Från och med 19.8.2019 kommer telefontiden för hälsostationerna att vara måndag, torsdag och fredag kl. 8-9. Nytt nummer 040 6871890

SYDIN

Läsarbörser

Vasabladet • Österbottens Tidning • Syd-Österbotten

Svenska österbottens största fyndtorg för privatpersoner. Annonserna kan lämnas in och betalas dygnet runt via Annonsbutikerna på tidningarnas webbplatser.

vasabladet.fi
ot.fi
sydin.fi

annonsbutikerna på nätet!

SÄLJES

Nybes. Ford Mondeo 2,0, bensin, 100 tkm. Nya vinter- o sommar- däck. Dragkrok, luftkond., fart- håll. m.m. 7750€. 0442358218

Piklas el. Aluplast måttbest. fönster o dörrar, snabba svar o. billigt pris. Egnahem, villor, hallar, garage. sale@nordicsale.fi/06-721 0111.

MB Vito 116 CDI -11 226 tkm. Servbok, dragkrok. Snygg. 11.500€ inkl mvs/byte/finans 0500165690

2 rum och kök + badrum, 54 m², inglasad balkong. Vån 1 i nyrenoverat hus på Södermalmsgatan. 050-3753788

Case IH 4230 MX -96 7200H. Quicke 520 lastare. Skopa /gafflar. 24.000€ inkl mvs /byte /finans 0500165690

Hobby 460 UFe Excellent 2008, förtält, påsmarkis, pris 10.500€, tel. 050-3592798

Säljes stockstuga + mormorsstuga i Rangsby. Tel. 040 5200774.

Fin skördetröska Fahr M660, 1987, 9 fot. Tel. 040-8417740.

DIVERSE

Vi hämtar skrotbilar, -metall etc och levererar det till auktoriserad mottagare. Även fordonets skrotningsintyg t. 040 7710259

Uthyrer nyrenoverad parhushägenhet (4 r+k+b) 110 m² i Skata. Biltak för två bilar och varmförråd. Tel nr 0500 983 846.

Lägenhet 56 m² uthyrer från 1.9 i Närpes Åstranden. 2 rum, kök, bastu, stor balkong o biltak. Hiss finns. Ring 0407287958.

Lägenhet önskas hyra i Umeå av skötsam kvinnlig studerande (fr. sept). Tel. 0442538015

Uthyrer i Terjärv centrum 3 rum +k+b 78 m² samt 2 rum +k 56 m². Tel 040 5475870

Ett rum och kokvrå i centrala Jakobstad uthyrer. Ring 0500661328.

KÖPES

Önskas köpa solig villatomt/villa vid havet med bilväg och max 30 km från Karleby. Bjud! 044-4494273

Önskas köpa tomt i Kronoby. Ca 3000 m² eller större. Allt är av intresse. Ring: 0505926590

SKOLOR & KURSER

Avlägg naturvårdskortet för naturvård i ekonomiskogar

Naturhänsyn i ekonomiskog handlar om att beakta skogens biologiska mångfald och andra värden vid sidan av virkesproduktionen i skogsvården och drivningen.

Tid: 27. - 28.8.2019 kl. 8-16

Plats: Yrkesakademien i Österbotten, i Gamla Vasa, B-huset.

Innehåll: Hållbart skogsbruk, viktiga livsmiljöer, vattenvård, artkännedom m.m.

Pris: 150 € (inkl. moms) + färdighetsprov 11.9.2019 160 €

Elektronisk anmälan senast 21.8.2019 på www.eduya.fi eller till tfn 0500 863 671

NTM marknadsför, utvecklar, tillverkar och underhåller renhållningsfordon, släpvagnar och bilpåbyggnader i världsklass. NTM i Finland har dotterföretag i Sverige, Storbritannien, Tyskland, Estland, Ryssland och Polen. Försäljningen sker i Europa. NTM-koncernen har ca 600 anställda och omsätter 90 miljoner euro.

Vi söker till vår konstruktionsavdelning för renhållningsbilar en **KONSTRUKTÖR**

Arbetsbeskrivning:

Vi erbjuder en utmanande 3D-arbetsmiljö där arbetsverktyget främst är SolidWorks och arbetsuppgifterna omfattar fördjupas i takt med att kompetensen ökar. Projektbaserad produktutveckling och problemlösning är avdelningens kärnområden.

Kvalifikationer:

För att på ett framgångsrikt sätt kunna sköta denna befattning förutsätter vi att du har lämplig teknisk utbildning från yrkeshögskola eller motsvarande och med åtminstone grundkunskaper inom 3D-baserad modellering.

Arbetspråket är i huvudsak Svenska, men språkkunskaper i Engelska, Finska och Tyska räknas som meriter.

Tilläggsuppgifter ges av:

Anders Mickels, tel. 050 3548198

Ansökan:

Ansökningarna sändes senast 23.8.2019 via e-mail till: jobs@ntm.fi

Märk ansökan med "Mekanik-konstruktör"

www.ntm.fi

Oy Bema System Ab är ett familjeföretag som är stationerat i Närpes. Vår huvudinriktning är att tillverka lyftdörrar för privata och industrimarknaden. Verksamheten omfattar även försäljning av olika sorters dörrautomatik och vikportar.

Vi söker nu till vårt team i Närpes en FÖRSÄLJARE

Till arbetsuppgifterna hör:

- Administrativa uppgifter som är relaterade till försäljning.

Vi förväntar oss att DU:

- obehindrat kan uttrycka dig i både tal och skrift på svenska och finska. Engelska ses som merit.
- är noggrann och har ett strukturerat arbetssätt.
- har god förmåga att jobba i team samt goda IT-kunskaper och kan göra självständiga beslut.
- har en stark vilja att utvecklas och lära dig nya saker.

Vi värdesätter tidigare erfarenheter av motsvarande arbetsuppgifter eller att du är nyutexaminerad.

Blev du intresserad? Sänd din fritt formulerade ansökan med CV samt löneanspråk till elizabeth@bemasystem.fi eller till Oy Bema System Ab, Algotsvägen 9, 64200 Närpes senast 30.8.2019. Tilläggsinformation om uppgiften ges av VD Elizabeth Harf tel. 0500-949 221.

Algotsvägen 9,
64200 Närpes
www.bemasystem.fi